

Energię cieplną rozlicza się w ujęciu rocznym kalendarzowym lub za sezon grzewczy – tak precyzują to przepisy. Spółdzielnia rozlicza ciepło kalendarzowo, koszty i przychody ujęte są w bilansie a różnica pozostaje do rozliczenia z mieszkańcami w pasywach bilansu w pozycji „zobowiązania” i rozliczana jest w terminie ustawowym do 30 czerwca następnego roku po dniu bilansowym.

Ciepło fakturowane jest w giga dżulach – (**symbol GJ** w dalszym komentarzu). Licznik ciepła oddzielny dla ogrzania mieszkań i kolejny do podgrzania wody usytuowane są na wejściu do budynku. Są także liczniki zbiorowe w wymiennikowniach zbiorowych, czyli takie gdzie podłączonych do jednego układu pomiarowego jest kilka budynków. Na fakturze za ciepło figurują też opłaty stałe, abonamentowe za gotowość, przesyłowe i inne. Wszystkie wymienione składają się na całość kosztów ogrzewania.

Wyjaśniamy sposób rozliczenia energii cieplnej użytej do podgrzania wody.

Do rozliczenia energii cieplnej do podgrzania wody należy posiadać następujące dane :

- **Koszt roczny podgrzania wody** wynikający z faktur dostawcy ciepła, obliczony na podstawie wskazań licznika ciepła tj. ilość GJ zebranych za rok. Ilość jest przemnożona przez cenę za GJ i zsumowana za dwanaście miesięcy. Zsumowana roczna wartość jest pochodną ilości GJ i ceny za GJ.

Tą roczną wartość należy przeliczyć na metr sześcienny i możliwe jest to dopiero po ostatniej fakturze uzyskanej od dostawcy ciepła.

- **Ilość faktycznie zużytej wody**, która została podgrzana w instalacji i pobrana przez użytkowników poszczególnych mieszkań.

Zadaniem Spółdzielni jest wyliczenie kosztu podgrzania jednego metra sześciennego wynikającego z GJ zużytych na to podgrzanie wody oddzielnie dla każdego budynku.

Wobec powyższego Spółdzielnia pobiera zaliczki ilościowo wartościowe od każdego lokatora. Zaliczkowe opłaty miesięczne obliczone na podstawie średniego zużycia metra sześciennego korygowane są przez odczyty wodomierzy najczęściej w okresach kwartalnych. W ten sposób wylicza się **faktyczną ilość zużytej wody w roku w każdym mieszkaniu**. Ilość ta jest przemnażana przez **wstępnie ustaloną cenę na podstawie prognoz zużycia w całym bloku**. W dalszym ciągu po rozliczeniu kwartalnym Spółdzielnia nie wie jaki będzie koszt ostateczny wynikający z faktur dostawcy ciepła wystawionych na podstawie GJ i pobranych przez budynek. Dopiero po odczytaniu wodomierzy indywidualnych na koniec roku i skorygowaniu ilości zaliczkowej z faktycznie pobraną ilością, Spółdzielnia ma pełny obraz kosztów. Cena wstępna w opłatach miesięcznych musi być skorygowana przez faktyczny roczny koszt wynikający z faktur od dostawcy ciepła.

Koszt roczny ustalony na podstawie GJ dzieli się przez sumę metrów sześciennych zużytych w budynku i tak ustala się cenę ostateczną podgrzania metra sześciennego wody dla konkretnego budynku.

Tak ustalona cena metra sześciennego podgrzania przemnażana jest przez ustalone zużycie w poszczególnych mieszkaniach już skorygowane przez odczyty wodomierzy dokonane w ciągu roku.

Przykład :

Zaliczkowe obciążenie miesięczne ustalone przez średnie zużycie wody w mieszkaniu np. 3 metry³ miesięcznie przemnożone przez prognozowaną cenę 30 zł za metr³.

3 * 30,00 zł = 90,00 zł miesięcznie.

Tak obliczona wartość pojawia się jako składowa opłaty miesięcznej na kalkulacji opłat w książeczce.

Po upływie kwartału odczyt wodomierza wskazuje przykładowo na zużycie 12 m^3 .

Zaliczkowo opłacono 9 metrów (3 metry x 3 m-ce)
oraz dokonano wpłaty $90,00 \text{ zł} \times 3 \text{ m-ce} = 270,00 \text{ zł}$

Korekta : zużycie 12 m^3 opłacono 9 m^3 - należy dopłacić 3 m^3 po cenie prognozowanej $30,00 \text{ zł}$,
 $3 \text{ m}^3 \times 30,00 \text{ zł} = 90,00 \text{ zł}$ dopłaty

Drugi sposób liczenia to $12 \text{ m}^3 \times 30,00 \text{ zł} = 360 \text{ zł}$ zużycia, wpłacono $270,00 \text{ zł}$, dopłata $90,00 \text{ zł}$
 $360 - 270 = 90,00 \text{ zł}$ dopłaty.

W kwartalnym rozliczeniu pojawi się dopłata za podgrzanie wody $90,00 \text{ zł}$. i jest ta dopłata dodawana do pierwszego miesiąca w kolejnej książeczce opłat. Oczywiście są także nadpłaty , które korygują zaliczkę w drugą stronę a nadpłata jest odejmowana od opłaty z pierwszego dowodu wpłaty.

Następny okres nalicza się na podstawie zużycia z poprzedniego kwartału, średnia miesięczna wyszła 4 m^3 ($12 \text{ m}^3 / 3 \text{ m-ce}$) po cenie już zmienionej prognozowanej np. $35,00 \text{ zł}$. $4 \times 35,00 \text{ zł} = 140 \text{ zł}$ miesięcznie. 140 zł będzie stanowiło składową opłaty miesięcznej. Zróbmy założenie, że kolejny odczyt będzie po upływie 9 miesięcy i będzie to odczyt na koniec roku. Po upływie 9 m-cy lokator zaoszczędził wodę i zużył jej 30 m^3 , tak pokazuje wodomierz w mieszkaniu.

$140 \text{ zł} \times 9 \text{ m-cy} =$ dokonana wpłata $1260,00 \text{ zł}$. Zużycie : $30 \text{ m}^3 \times 35,00 \text{ zł} = 1050,00 \text{ zł}$
 $1050 - 1260 = -/210,00 \text{ zł}$ nadpłaty. Zapłacona zaliczka korygowana jest o 210 zł lecz dalej pozostaje zaliczką do ostatecznego rozliczenia ciepła.

Każdy okres rozliczeniowy będzie miał swoją korektę ponieważ rzadko się zdarza, że zaliczka ilościowa pokryje się z faktycznym zużyciem. (czasem tak jest).

Opłaty zaliczkowe za podgrzanie wody to nie tylko suma 12 miesięcy i wykazanych miesięcznych opłat na okładce książeczki ale także korekty po odczycie wodomierzy na plus bądź minus.

Zatem **roczna opłata zaliczkowa** składa się z sumy 12 miesięcznych opłat i śródrocznych korekt po odczycie wodomierzy.

W wyliczanym przypadku zaliczką opłat za podgrzanie wody będzie :

Styczeń 90 zł ; luty 90 zł ; marzec 90 zł ; kwiecień 140 zł maj 140 zł itd. do końca roku po 140 zł

Razem 270 zł za I kwartał i 1260 zł za trzy kolejne kwartały czyli 1530 zł , Do zaliczki należy doliczyć także korekty wynikające ze śródrocznych odczytów wodomierzy tj. o $+/- 90 \text{ zł}$ pierwsza korekta i $-/- 210 \text{ zł}$ druga korekta. Zatem $1530 + 90 - 210 = 1410,00 \text{ zł}$ wpłacona i skorygowana przez odczyty wodomierzy zaliczka roczna.

Na tą zaliczkę składa się zużycie 12 m^3 z pierwszego kwartału i 30 m^3 z drugiego okresu pokazane przez wodomierz, razem 42 m^3 . Ilość ta jest bazą do wyliczenia ostatecznego kosztu podgrzania wody, który wynika z przeliczenia GJ na metr sześcienny. Załóżmy że będzie to 38 zł za m^3 . 42 m^3 zużyte w ciągu roku razy faktyczna cena $38 \text{ zł} = 1596,00 \text{ zł}$. Wpłacono zaliczkowo $1410,00 \text{ zł}$

Do ostatecznego rozliczenia należy dopłacić :

1596 (faktyczny koszt) – 1410 (wpłacona zaliczka po korekcie zużycia) = dopłata $186,00 \text{ zł}$